

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาคบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

ศึกษาสภาพการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้านาคาร์เพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ปี 2529-2532

ของ

นายประยงค์ สุทธิสน

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2532

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

 3 / เม.ย. / 2532
(อาจารย์เสาวรีย์ ตะพานทอง)

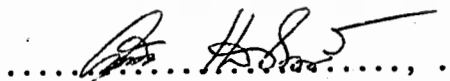
กรรมการปัญหาพิเศษ

 3 / เม.ย. / 2532
(อาจารย์ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์)

กรรมการปัญหาพิเศษ

 3 / เม.ย. / 2532
(อาจารย์รังสรรค์ โนชัย)

หัวหน้าภาควิชา

 18 / เม.ย. / 2532
(อาจารย์อานวย แสงโนรี)

13703

7 9 2532

ฉ.พ.

๑3๖1 ๙

2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ศึกษาสภาพการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกคณาจารย์เพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ปี 2529-2532

ปพ. ๗361๓ 2532

เสนอ ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 97945
รับเดือนปี.....

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. 2532

ACC. NO.....
Date Received... 11 ก.ค. 2532
Call No.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา...
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ศึกษาสภาพการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ปี 2529-2532

โดย : นายประยงค์ สุธธสน

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

สาขาวิชา : บริหารธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : เลข. 2532
(เสาวรีย์ ตะโพนทอง)

มะม่วงหิมพานต์จัดเป็นไม้ผลชนิดหนึ่งที่กำลังได้รับความสนใจจากรัฐบาลและเอกชน เนื่องจากได้นำมาปลูกเป็นพืชทดแทนมันสำปะหลังในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและบางส่วนของภาคตะวันออก โดยการปลูกมะม่วงหิมพานต์ในประเทศไทยนั้นเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับผู้ปลูกพอสมควร แต่การปลูกมะม่วงหิมพานต์นั้นมีไม่มาก ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายประการอาทิเช่น ปัญหาด้านการผลิต การตลาด เป็นต้น สำหรับการปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์นั้นเป็นแหล่งปลูกที่สำคัญแห่งหนึ่ง แต่เดิมพื้นที่นี้เป็นป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกราษฎรบุกรุกครอบครองทำประโยชน์จนกลายเป็นสภาพป่าเสื่อมโทรม ดังนั้นทางรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินและส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าวปลูกมะม่วงหิมพานต์ เพื่อการช่วยเหลือเกษตรกรตลอดทั้งเป็นการเพิ่มอาชีพใหม่ให้ด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนี้ เพื่อที่จะทราบถึงสภาพการผลิตทั่วไปรวมถึงการใช้ต้นทุน รายได้ ปัญหาและอุปสรรคการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 102 ราย

จากการศึกษาพบว่า ลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีอายุเฉลี่ย 43.00 ปี ระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 75.49 มีสมาชิกที่ช่วยงานในการผลิตมะม่วงหิมพานต์เฉลี่ย 4.00 คน ภูมิภำเนาของลูกค้ำ ธกส. ส่วนใหญ่ย้ายมาจากที่อื่น ร้อยละ 82.35 พื้นที่ในการปลูกมะม่วงหิมพานต์ประมาณ 5-8 ไร่ พันธุ์มะม่วงหิมพานต์ที่ใช้ปลูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งหมดเป็นพันธบัตรระยะ 25 เงินทุนที่ใช้ได้มาจากการกู้ และแหล่งเงินทุนที่สำคัญคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรหรือ ธกส. คิดเป็นร้อยละ 100.00 การใช้ต้นทุนในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ธกส. โดยเฉลี่ยต่อ 1 รายนี้ใช้ต้นทุนคงที่ 4,224.69 บาท ต้นทุนผันแปร 4,265.68 บาท และต้นทุนทั้งหมด 6,886.33 บาท โดยที่ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 1,108.82 บาท รายได้จากการจำหน่ายเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ธกส. โดยเฉลี่ยต่อ 1 รายนี้มีรายได้ทั้งหมด 3,966.59 บาท รายได้สุทธิ 1,621.39 บาท และกำไรสุทธิซึ่งขาดทุน 4,243.05 บาท โดยที่กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ในขาดทุน 1,295.02 บาท ปัญหาและอุปสรรคต่อการผลิตมะม่วงหิมพานต์นั้น เป็นปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพได้แก่โรคและแมลงรบกวน ร้อยละ 58.82 และปัญหาด้านการขายผลผลิตคือ ราคาผลผลิตตกต่ำ ซึ่งมีถึงร้อยละ 69.91

สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษาปัญหาพิเศษเรื่องนี้เห็นว่า รัฐบาลควรที่จะเข้าไปควบคุมการจำหน่ายเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ของเกษตรกร เพื่อให้ได้รับความยุติธรรมและจัดระบบชลประทานในพื้นที่ให้ดีขึ้นตลอดทั้งภาครัฐบาลและเอกชนรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประสานงานกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามความต้องการของเกษตรกรทุกคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(2)
สารบัญภาพ	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์	4
วิธีการศึกษา	5
บทที่ 2 โครงร่างทางทฤษฎี	9
แนวความคิดทางทฤษฎี	9
ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 ผลของการศึกษา	22
สภาพทั่ว ๆ ไปในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ชกส.	22
การใช้ต้นทุนและรายได้ในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ชกส.	30
ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ชกส.	37
บทที่ 4 สรุปผลการศึกษาและขอเสนอแนะ	38
สรุปผลการศึกษา	38
ขอเสนอแนะ	42
เอกสารอ้างอิง	45
ภาคผนวก	46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปริมาณการส่งออกและสิ่งเข้ามาะม่วงหิมพานต์ของประเทศไทยระหว่างปี 2519-2529	7
2	ปริมาณผลผลิตมะม่วงหิมพานต์ในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยระหว่างปี 2525-2528	8
3	สภาพการผลิตทั่ว ๆ ไป	22
4	ต้นทุนในการผลิตมะม่วงหิมพานต์	34
5	รายได้และกำไรในการผลิตมะม่วงหิมพานต์	36
6	ปัญหาในการผลิตมะม่วงหิมพานต์	37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนที่จังหวัดบุรีรัมย์	14
2	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์	15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ในปัจจุบันธุรกิจการเกษตรนับได้ว่ามีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศมาก นับตั้งแต่ธุรกิจการผลิต ปัจจัยการผลิต การจำหน่ายปัจจัยที่ผลิตได้ การขนส่ง การแปรรูป การเก็บรักษา รวมถึงการบริการค้ำสินค้าเชื่อและการบริการค้ำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การที่ธุรกิจขยายวงกว้างมากขึ้นแสดงให้เห็นถึงความสามารถในด้านการผลิตของเกษตรกรและทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การขยายตัวทางธุรกิจนั้นพิจารณาได้จากการจ้างงาน การบริโภค การออมและการลงทุนทำการผลิตหมุนเวียนอยู่เช่นนี้เรื่อยไป อุตสาหกรรมมะม่วงหิมพานต์และผลิตภัณฑ์ที่จัดเป็นธุรกิจหนึ่งที่เกิดพฤติกรรมดังกล่าวเช่นกัน

จากผลการศึกษาและวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า มะม่วงหิมพานต์เป็นไม้ผลไม้น้ำยืนต้นที่มีความทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศและความแห้งแล้งตลอดทั้งปลูกได้ดีในสภาพดินแทบทุกชนิดที่ระบายน้ำได้ดี เช่น ดินทราย ดินลูกรังหรือแมดินที่เคยทำเหมืองแร่มาแล้ว (สำนักงานเกษตรตะวันออกเฉียงเหนือ, 2527)

อย่างไรก็ตามในสภาวะทางด้านการผลิต เมื่อพิจารณาถึงความต้องการเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ภายในประเทศจะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. 2527 ประเทศไทยนำเข้าเมล็ดมะม่วงหิมพานต์กระเพาะเปลือกเป็นจำนวน 40 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1.2 ล้านบาท (ตารางที่ 1) แสดงให้เห็นถึงแม้ประเทศไทยจะผลิตมะม่วงหิมพานต์เพื่อการส่งออกได้บ้าง แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องนำเข้าเมล็ดมะม่วงหิมพานต์เพื่อการบริโภคและป้อนเข้าโรงงานอุตสาหกรรมเช่นกัน เมื่อพิจารณาถึงความต้องการเมล็ดมะม่วงหิมพานต์จากประเทศไทย จะเห็นได้ว่าแนวโน้มความต้องการในตลาดต่างประเทศมีสูงมาก สังเกตได้จากปริมาณการส่งออกในปี พ.ศ. 2526 ประเทศไทยส่งออกเมล็ดมะม่วงหิมพานต์กระเพาะเปลือกและไม้กระเพาะเปลือกจำนวน 410 ตัน คิดเป็นมูลค่า 5.7 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2527 ส่งออกเป็นจำนวน 4,677 ตัน คิดเป็นมูลค่า 82 ล้านบาท (ตารางที่ 1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านราคาเมล็ดมะม่วงหิมพานต์นั้น ราคาจะขึ้นอยู่กับปริมาณการผลิตในแต่ละปี ซึ่งในปัจจุบันเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ไม่กระเทาะเปลือกจะมีราคาประมาณ 12-20 บาทตอกิโลกรัม (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2529:2) และคาดว่าจะอยู่ในระดับราคานี้ตลอดไป

นอกจากนี้ในส่วนของรัฐบาลได้มีนโยบายในการส่งเสริมการปลูกพืชขึ้นทดแทนมันสำปะหลัง เพราะปัจจุบันประเทศไทยประสบกับปัญหาในการส่งมันสำปะหลังไปจำหน่ายยังกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (EEC; European Economic Community) ซึ่งกำหนดโควตาการนำเข้ามันสำปะหลังจากประเทศไทยปีละ 5.2 ล้านเมตริกตัน (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2530.ก : 1-2) ตั้งแต่ปี 2530-2532 รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจึงได้กำหนดนโยบายการส่งเสริมการปลูกพืชขึ้นทดแทนมันสำปะหลัง เช่น ยางพารา และมะม่วงหิมพานต์โดยเฉพาะในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งในปัจจุบันได้มีสวนราชการและเอกชนนำมะม่วงหิมพานต์ไปปลูกในจังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏว่ามะม่วงหิมพานต์เจริญเติบโตได้ดีและให้ผลผลิตสูงเป็นที่น่าพอใจใกล้เคียงกับการปลูกมะม่วงหิมพานต์ในภาคใต้ ดังจะเห็นได้ว่าผลผลิตเฉลี่ยของมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดบุรีรัมย์เท่ากับ 273.33 กิโลกรัมต่อไร่ ในขณะที่ผลผลิตมะม่วงหิมพานต์ในภาคใต้เฉลี่ย 295 กิโลกรัมต่อไร่ (ตารางที่ 2) ดังนั้นจึงมีแนวโน้มว่ามะม่วงหิมพานต์จะเจริญเติบโตได้ดีในจังหวัดบุรีรัมย์และสามารถปลูกเป็นแปลงใหญ่เพื่อการค้าได้

อนึ่งการปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์นั้นนับเป็นแหล่งสำคัญแหล่งหนึ่ง เดิมพื้นที่แถบนี้เป็นดินลูกรังเสื่อมคุณภาพและอยู่ในเขตติดต่อไทย-กัมพูชา ซึ่งมีปัญหาเรื่องความมั่นคงและความปลอดภัย ดังนั้นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และบริษัทมหาชนรองมะม่วงหิมพานต์จำกัดจึงได้กำหนดเขตจัดรูปที่ดินและส่งเสริม ตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในด้านต่าง ๆ ทำให้ฐานะ และความเป็นอยู่ของเกษตรกรดีขึ้น ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้ได้เล็งเห็นว่าในปัจจุบันปริมาณมะม่วงหิมพานต์ที่ผลิตได้ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค เพราะปริมาณของมะม่วงหิมพานต์ที่ผลิตได้มีไม่มาก ทั้ง ๆ ที่ความต้องการเมล็ดมะม่วงหิมพานต์และผลิตภัณฑ์พลอยได้มีอัตราที่สูง ด้วยเหตุนี้รัฐบาลโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดทั้งบริษัทเอกชนได้แก่ บริษัทมหาชนรองมะม่วงหิมพานต์จำกัดจึงได้ร่วมกันจัดโครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์ให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินของท้องที่อำเภอละหานทราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดบุรีรัมย์

ดังนั้นในภาคการศึกษานี้ จึงศึกษาถึงสภาพการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ธกส. หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อที่จะทราบถึงสภาพทั่วไปของการผลิต การใช้ต้นทุน รายได้ ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ธกส. ตลอดจนความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้านาคาร์เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
2. ศึกษาสภาพต้นทุนและรายได้จากการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ธกส.
3. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ธกส.

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพทั่วไปของการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้านาคาร์เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
2. ทราบถึงสภาพต้นทุนและรายได้ในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ธกส.
3. ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ธกส.
4. เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์ในแหล่งอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของการศึกษา

ห้องที่อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นห้องที่หนึ่งที่เกษตรกรประกอบอาชีพด้านการปลูกมะม่วงหิมพานต์กันอย่างแพร่หลาย ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นเกษตรกรที่สามารถเก็บผลผลิตเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ได้แล้ว โดยศึกษาในระหว่างปี 2529-2532 จะใช้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 102 ตัวอย่าง

นิยามศัพท์

ธนาคาร หมายถึง องค์กรธุรกิจแบบหนึ่งที่ทำเนิงานในรูปของรัฐวิสาหกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการลูกค้าในด้านการเงิน สินเชื่อ เครื่องมืออุปกรณ์ในการผลิตตลอดทั้งประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่หมายถึง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)

ผลผลิต หมายถึง ผลผลิตที่ได้จากการประกอบอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่หมายถึง เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ไม่กระเทาะเปลือก

การเกษตร หมายถึง การประกอบอาชีพเกี่ยวกับเกษตรกรรม ในพื้นที่หมายถึง การปลูกมะม่วงหิมพานต์

ลูกค้า ในพื้นที่หมายถึง เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

บริษัทจำกัด หมายถึง องค์กรธุรกิจแบบหนึ่งที่กลุ่มบุคคลตั้งแต่ 7 คนขึ้นไปทำสัญญาตกลงร่วมกันในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในพื้นที่หมายถึง บริษัทมาบุญครองมะม่วงหิมพานต์จำกัด

ต้นทุนทั้งหมด หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการปลูกมะม่วงหิมพานต์ แบ่งเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าใช้จ่ายที่แน่นอนหรือต้นทุนคงที่ ประกอบด้วย

- ก. ที่ดิน
- ข. เครื่องมือต่าง ๆ
- ค. พันธุมะม่วงหิมพานต์

ค่าใช้จ่ายหมุนเวียนหรือต้นทุนหมุนเวียน ประกอบด้วย

- ก. ค่าปุ๋ย
- ข. ค่ายาป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- ค. ค่าแรงงาน
- ง. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

รายได้ หมายถึง รายรับทั้งหมดที่ได้รับจากการผลิตมะม่วงหิมพานต์

วิธีการศึกษา

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมแบ่งเป็น

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสำรวจโดยการออกแบบสอบถามและสัมภาษณ์

จากลูกค้า ธกส. หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยประชากรทั้งหมดคือ ลูกค้า ธกส. หมู่ลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1,019 ราย เลือกสุ่มมาเป็นตัวอย่าง 10 เปอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งหมด ซึ่งจะได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 102 ตัวอย่าง ส่วนรายละเอียดในแบบสอบถามและสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพทั่วไปในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ธกส.

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพต้นทุนและรายได้ในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า

ธกส.

ตอนที่ 3 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า

ธกส.

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการติดต่อกับหน่วยงานราชการ คือ สำนักงาน

ปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานการค้า และหน่วยงานเอกชน ได้แก่ บริษัทมาบุญครองมะม่วงหิมพานต์จำกัดรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีการนำไปใช้

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทางสถิติดังนี้

นำข้อมูลที่ไ้จากการสอบถามและสัมภาษณ์จากลูกค้า ๑๒๘. มาวิเคราะห์หาค่า

$$2.1 \text{ กหาค่าร้อยละ} = \frac{n}{N} \times 100$$

n = จำนวนตัวอย่างที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

$$2.2 \text{ การหาค่าเฉลี่ย} (\bar{x}) = \frac{\sum x_i}{N}$$

x = ค่าเฉลี่ย

$\sum x_i$ = ผลรวมของจำนวนตัวอย่างที่ทำการศึกษา

n = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

2.3 กหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{N}}$$

S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x_i = ค่าของตัวอย่างแต่ละตัวอย่าง

\bar{x} = ค่าเฉลี่ยของตัวอย่างทั้งหมด

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

2.4 การคำนวณต้นทุนและรายได้

ต้นทุนทั้งหมด = ต้นทุนคงที่ + ต้นทุนผันแปร

ต้นทุนคงที่ = ค่าที่ดิน + ค่าเครื่องมือต่าง ๆ + ค่าพันธุ์-
มะม่วงหิมพานต์

ต้นทุนผันแปร = ค่าปุ๋ย + ค่ายาป้องกันกำจัดศัตรูพืช + ค่าแรงงาน
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

รายได้ทั้งหมด = จำนวนผลผลิตมะม่วงหิมพานต์ \times ราคาเมล็ด
มะม่วงหิมพานต์ที่ขายได้

รายได้สุทธิ = รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนผันแปร

กำไรสุทธิ = รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนทั้งหมด

3. การเสนอผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไ้มา เสนอในลักษณะของตารางและการ์พรรณนา โยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 ปริมาณการส่งออกและการนำเข้ามะม่วงหิมพานต์ของประเทศไทยระหว่างปี
2519-2529

พ.ศ.	ปริมาณการส่งออก(เมตริกตัน)		มูลค่า (พันบาท)	ปริมาณการนำเข้า (เมตริกตัน)	มูลค่า (พันบาท)
	กระเพาะเปลือก	ไม่กระเพาะเปลือก			
2519	-	62	-	-	-
2520	21	6	6,140	-	-
2521	-	801	7,313	-	-
2522	15	775	5,207	-	68
2523	111	1,619	21,347	-	1
2524	16	3,228	56,744	-	6
2525	374	3,026	53,022	-	4
2526	80	331	5,374	48	1,511
2527	2,373	2,305	82,093	41	1,295
2528	104	802	16,669	5	195
2529	1,106	4,135	13,836	-	-

ที่มา : (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2525.

152-153, 2529 : 152-153)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ปริมาณผลผลิตมะม่วงหิมพานต์ในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยระหว่างปี 2525-
2528

(หน่วย: กิโลกรัมต่อไร่)

เขต พ.ศ.	ภาค กลาง	ภาค ใต้	ภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ	ภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ	ภาค ตะวันตก	ภาค เหนือ	จังหวัด บุรีรัมย์
2525/26	118	289	235	187	170	145	260
2526/27	200	297	253	183	204	154	300
2527/28	169	311	189	193	169	165	260
เฉลี่ย	162.33	299.00	225.67	187.66	181.00	154.67	273.33

ที่มา : (กรมส่งเสริมการเกษตร. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2526 : 51-54, 2527 : 51-53,
2528 : 51-53)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงร่างทางทฤษฎี

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการตรวจเอกสารจาก

1. แนวความคิดทางทฤษฎี
2. ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดทางทฤษฎี

ประวัติความเป็นมาของโครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์ ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์. (2530:11-39) สรุปได้ดังนี้

1. ความเป็นมา

เขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติ คือ "ป่าละหานทราย" และป่าดงใหญ่" สภาพป่าเป็นป่าไม้เบญจพรรณ แต่ได้ถูกราษฎรเข้าไปบุกรุก ครอบครองทำประโยชน์เต็มพื้นที่จนกลายเป็นสภาพป่าเสื่อมโทรม รัฐบาลได้ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อปี พ.ศ. 2521 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรได้มีสิทธิทำกินในที่ดินอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้วางแผนพัฒนาการเกษตร รวมทั้งก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น เช่น ถนน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและเพื่อการบริโภค และร่วมกันกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสร้างที่อยู่อาศัยให้แก่เกษตรกรทุกราย ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรได้รับการกระจายสิทธิจาก ส.ป.ก. และสามารถใช้จ่ายประโยชน์เพื่อการดำรงชีพในที่ดินนั้น ดังนั้นในปี พ.ศ. 2528 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้ร่วมกับบริษัท มาบุญครองมะม่วงหิมพานต์จำกัด รวมทั้งสำนักงานปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครราชสีมาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้เริ่มส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์แทนมันสำปะหลังในเขตปฏิรูปที่ดินป่าดงชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีเป้าหมายรับเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน 1,250 ราย ในพื้นที่ 10,000 ไร่ กำหนดระยะเวลาร่วมโครงการระหว่างปี 2528-2529 ผลการริเริ่มโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการตื่นตัวและสนใจของเกษตรกร ซึ่งมีผู้สนใจที่จะปลูกมะม่วงหิมพานต์เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก

สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ (ส.ป.ก. บุรีรัมย์) เป็นผู้รับผิดชอบพื้นที่เขตการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีพื้นที่แนวเขตจังหวัดติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา ได้พิจารณาเห็นว่า พื้นที่เขตการปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย มีพื้นที่ถึง 93,493 ไร่ มีสภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศเหมาะสมที่จะส่งเสริมให้มีการปลูกมะม่วงหิมพานต์ นอกจากนั้นพื้นที่ดังกล่าวยังอยู่ในเขตโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีส่วนราชการคือ กองอำนวยการโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่และกรมชลประทานร่วมรับผิดชอบดำเนินการร่วมกันในการพัฒนาพื้นที่ด้วย

ดังนั้นการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกมะม่วงหิมพานต์ซึ่งเป็นไม้ผลยืนต้น โดยร่วมมือกับ ธกส. ซึ่งจะเป็นผู้สนับสนุนทางด้านการเงินเพื่อการลงทุนและบริษัทมาบุญครองมะม่วงหิมพานต์จำกัด เป็นผู้จัดหาพันธุ์ที่มีคุณภาพดีและเป็นผู้รับซื้อผลผลิตในราคาประกัน จะทำให้เกษตรกรเกิดความมั่นใจในอาชีพและรายได้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นการยกฐานะของเกษตรกรให้ดีขึ้นกว่าเดิม ส.ป.ก. จังหวัดบุรีรัมย์ จึงได้ติดต่อกับ ธกส. และบริษัทมาบุญครองมะม่วงหิมพานต์จำกัด เพื่อร่วมกันศึกษาความเหมาะสม รวมทั้งความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินในอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อเดือนมีนาคม 2529

2. เจ้าของโครงการ

- 2.1 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)
- 2.2 สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
- 2.3 บริษัทมาบุญครองมะม่วงหิมพานต์จำกัด

3. หน่วยงานผู้ร่วมโครงการ

- 3.1 กรมการปกครอง
- 3.2 กรมส่งเสริมการเกษตร
- 3.3 กรมพัฒนาที่ดิน
- 3.4 กองอำนวยการโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินละหานทราย 1 จำกัด

4. วัตถุประสงค์ของโครงการ

4.1 เพื่อส่งเสริมอาชีพที่มั่นคงถาวรและมีรายได้สูงให้เกษตรกร

4.2 เพื่อเพิ่มเนื้อที่ปลูกไม้ยืนต้นทดแทนพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกทำลาย ซึ่งจะเป็นการช่วยปรับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติให้ดีขึ้น

4.3 เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในการลดเนื้อที่การปลูกมันสำปะหลัง

4.4 เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่เกิดความรู้สึกรักและผูกพันกับดินที่อยู่มีการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาทางด้านจิตใจ เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

4.5 เพื่อเป็นโครงการนำร่อง (Pilot Project) ในจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการขยายพื้นที่เพาะปลูกมะม่วงหิมพานต์ไปยังอำเภออื่น ๆ ต่อไป

5. พื้นที่โครงการ

เขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เฉพาะเขตปฏิรูปที่ดินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

6. ระยะเวลาโครงการ

ระยะเวลาโครงการให้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 และสิ้นสุดในวันที่ 30 มิถุนายน ของปีถัดไป โดยมีแผนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

6.1 ระยะเวลารับเกษตรกรเข้าร่วมโครงการภายในปี 2529

6.2 ระยะเวลาการจ่ายเงินกู้ตามโครงการ

6.2.1 การจ่ายเงินกู้เพื่อการลงทุนปลูกมะม่วงหิมพานต์ระหว่างปี 2529-2532

6.2.2 การจ่ายเงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตมะม่วงหิมพานต์

ระหว่างปี 2533-2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4 ระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ

โครงการนี้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดโครงการในปี 2537 และ/หรือ เมื่อเกษตรกรผู้ทุกรายชำระคืนเงินกู้ให้แก่ ธกส. สิ้นสุดแล้ว

7. เป้าหมายพื้นที่ดำเนินงานและเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

- 7.1 ตามโครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายการปลูกมะม่วงหิมพานต์ไว้ 8,300 ไร่
- 7.2 จำนวนเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ 1,060 ราย
- 7.3 พื้นที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ตามโครงการอย่างต่ำรายละ 5 ไร่ อย่างสูงไม่เกิน 8 ไร่

8. ลักษณะทั่วไปของโครงการ

โครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโครงการพิเศษเพื่อพัฒนาการเกษตร ซึ่ง ธกส. จัดทำขึ้นด้วยความร่วมมือของ ส.ป.ก. บริษัทมาบุญครองมะม่วงหิมพานต์จำกัด กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน และกองอำนวยการโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกษตรกรผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินจาก ส.ป.ก. ได้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ ซึ่งเป็นไม้ผลยืนต้นมีอายุการให้ผลผลิตยาวนานในพื้นที่รายละ 5-8 ไร่ ทั้งนี้โดยใช้พื้นที่มะม่วงหิมพานต์พื้นที่ที่บริษัทมาบุญครองมะม่วงหิมพานต์จำกัดจะจัดทำให้ เมื่อมะม่วงหิมพานต์มีอายุได้ประมาณ 4 ปี จะเริ่มให้ผลผลิตซึ่งจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และเก็บเกี่ยวต่อไปได้อีกหลายสิบปี ถ้าหากเกษตรกรดูแลรักษาอย่างดีตามหลักวิชาการ เกษตรกรจะมีรายได้ดีและมั่นคงถาวรกว่าการปลูกมันสำปะหลังหรือพืชไร่อย่างอื่น โดย ส.ป.ก. จะเป็นหน่วยงานผู้รวบรวมเกษตรกรในท้องที่โครงการที่มีความประสงค์จะปลูกมะม่วงหิมพานต์เข้าร่วมโครงการ ซึ่งจะรวบรวมเกษตรกรผู้อยู่อาศัยและทำการเกษตรในแปลงที่ดินบริเวณใกล้เคียงกันเป็นอันดับแรก และกำหนดให้เกษตรกรแต่ละรายปลูกมะม่วงหิมพานต์ตามโครงการคนละประมาณ 5-8 ไร่ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการควบคุมบริหารและการจัดการโครงการ ตลอดจนการติดต่อประสานงานระหว่างเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ และกับบุคคลหรือสถาบันผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบในโครงการนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ ธกส. จะเข้าไปดำเนินการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่ง ธกส. ได้ทำการตรวจสอบคัดเลือกแล้ว โดยจะให้กู้เป็นเงินกู้ระยะยาวเพื่อการลงทุน และเงินกู้ระยะสั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกมะม่วงหิมพานต์ ทั้งนี้จะอยู่ในวงเงินกู้ที่เหมาะสมและเพียงพอที่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละรายจะดำเนินการตามโครงการให้บรรลุผลสำเร็จได้ โดยเกษตรกรจะต้องชำระคืนเงินกู้ระยะยาวพร้อมดอกเบี้ยเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาไม่เกิน 9 ปี และชำระคืนเงินกู้ระยะสั้นพร้อมดอกเบี้ยเสร็จสิ้นภายในเวลาไม่เกิน 1 ปี

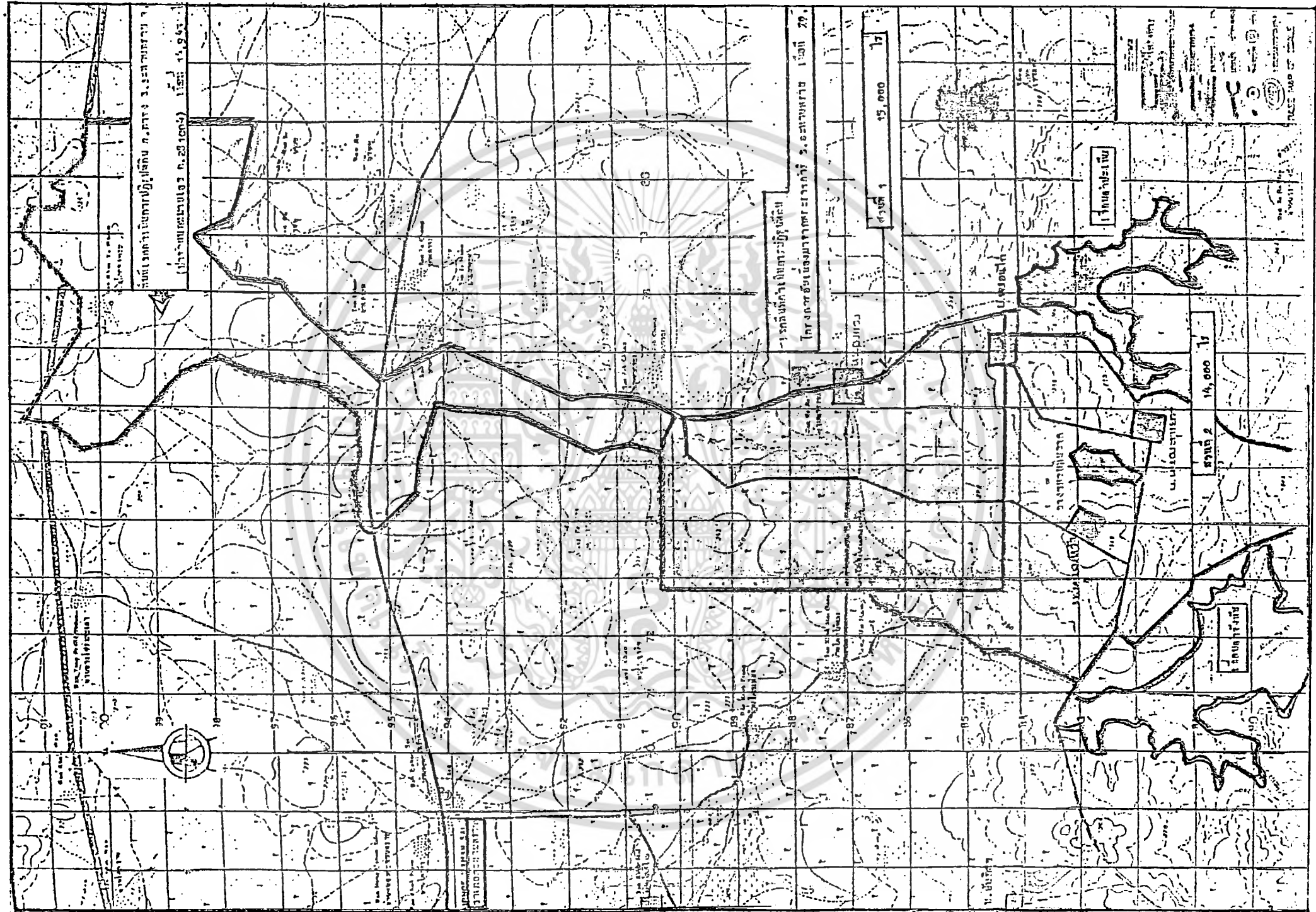
ตลอดทั้งบริษัทมหาชนระดมทุนจำกัด จะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหาพันธุ์มะม่วงหิมพานต์พันธุ์ดีมาจำหน่ายให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการอย่างเพียงพอและทันสมัยกับเวลาที่เพาะปลูกรวมทั้งการให้คำแนะนำทางด้านวิชาการและเทคนิคในการปลูก การใส่ปุ๋ย และการดูแลรักษาแก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ตลอดจนรับซื้อผลผลิตที่ได้รับจากโครงการ โดยวิธีประกันราคาขั้นต่ำ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดและวิธีการที่ได้ตกลงกันไว้ตามโครงการนี้

นอกจากหน่วยงานทั้งสามดังกล่าวแล้วยังมีส่วนราชการ หน่วยงานและสถาบันต่างๆ ที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องตามโครงการ ได้แก่ กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดินและกองอำนวยการโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงระดับพื้นที่ จะร่วมกันให้ความร่วมมือทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตรและการปรับปรุงสภาพการผลิต รวมทั้งร่วมมือกันบริหารดำเนินการและจัดการโครงการนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ต่อไป

9. ที่ตั้งโครงการและการคมนาคม

เขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 93,943 ไร่ แบ่งเป็น 4 เขตคือ เขตปฏิรูปที่ดินตำบลตาจิง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เนื้อที่ 14,943 ไร่ เขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอละหานทราย ส่วนหนึ่ง จำนวน 15,000 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 2 ตำบล คือ ตำบลหนองแวงและตำบลสำโรง-ใหม่ รวม 6 หมู่บ้าน ส่วนที่ 2 จำนวน 14,000 ไร่ และส่วนที่ 3 จำนวน 50,000 ไร่ ที่ตั้งโครงการอยู่ห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้เป็นระยะทางประมาณ 100 กิโลเมตร (ภาพที่ 1) การคมนาคมโดยทางรถยนต์จากตัวจังหวัดบุรีรัมย์ไปยังทางแยกเข้าพื้นที่โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2 พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ที่มา : (สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์, 2520)

ระยะทาง 90 กิโลเมตร สามารถใช้เส้นทางหลวงแผ่นดิน (บุรีรัมย์-ละหานทราย) จากทางแยกซ้ายมือเข้าสู่พื้นที่โครงการ การคมนาคมสะดวกทุกฤดูกาลโดยอาศัยถนนสายหลักซึ่งเป็นถนนลูกรังอัดแน่นขนาดกว้าง 6 เมตร ระยะทาง 10 กิโลเมตร และจากถนนสายหลักจะมีถนนซอยขนาดกว้าง 4 เมตร เป็นลูกรังอัดแน่นเข้าถึงแปลงทำการเกษตรของเกษตรกร โดยสะดวกทุกฤดูกาล

10. พื้นที่โครงการ

พื้นที่ดำเนินงานตามโครงการนี้อยู่ในเขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อําเภอละหานทราย ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 รวมเนื้อที่ 29,000 ไร่ (ภาพที่ 2) สามารถแยกได้ดังนี้

พื้นที่ทำการเกษตร	25,390 ไร่
พื้นที่อยู่อาศัย	1,184 ไร่
พื้นที่ป่าชุมชน	1,000 ไร่
พื้นที่สร้างสาธารณูปโภค สาธารณูปการและ	800 ไร่
ปัจจัยพื้นฐาน	
พื้นที่อื่น ๆ	625 ไร่

11. การจำแนกพื้นที่ตามประเภทพืชผลทางการเกษตร

ในพื้นที่โครงการมีพื้นที่สำหรับการทำการเกษตรทั้งหมด 25,390 ไร่ ซึ่งสามารถจำแนกตามลักษณะการใช้พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกได้ดังนี้

พื้นที่ปลูกพืชไร่	22,500 ไร่
พื้นที่ทำนาข้าว	1,500 ไร่
พื้นที่การเกษตรอื่น ๆ	1,390 ไร่

12. ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ค่อนข้างเรียบ มีความลาดชันของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ประมาณ 1-4 % ซึ่งเหมาะสำหรับปลูกไม้ผลยืนต้น เพราะจะลดปัญหาเรื่องการชะล้างและพังทลายของดินได้ พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำไร่ ทำนาและไม้ผลบางส่วน ส่วนที่เหลือมีสภาพเป็นป่า หยอม ๆ จำพวกป่าเต็งและป่าละเมาะ

13. ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศจำแนกอยู่ในประเภททุ่งหญ้าที่มีฝนตกน้อย (Tropical Savana; Tropical grassland) แห่งแล้งประมาณครึ่งปี มีฝนตกชุก อุณหภูมิสูงมีช่วงฤดูฝนและฤดูแล้งแยกจากกันอย่างชัดเจน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการออกดอกและติดผลของมะม่วงหิมพานต์เพราะในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมะม่วงหิมพานต์ไม่ต้องการฝน อุณหภูมิเฉลี่ย 27.2 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในรอบปี 32.6 องศาเซลเซียสและอุณหภูมิต่ำสุด 21.6 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์ เฉลี่ยตลอดปี 73.0 เปอร์เซ็นต์ ความชื้นสัมพัทธ์ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยตลอดปี อยู่ในระหว่างเดือนพฤษภาคม-พฤศจิกายน เป็นระยะเวลาที่ความชื้น หรือความชื้นในอากาศสูง ทำให้การสูญเสียโดยการระเหยของน้ำจากดินและพืชน้อย ส่วนเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยตลอดปีอยู่ในระหว่างเดือนธันวาคม-เมษายน เป็นช่วงเวลาที่มีการสูญเสียน้ำจากดินและพืชมาก

ปริมาณน้ำฝนที่ตกตลอดปีเฉลี่ย 1,298.2 มิลลิเมตร ช่วงที่ฝนตกชุกอยู่ในระหว่างเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม และช่วงที่ฝนตกมากกว่า 10 วันในเดือนหนึ่งอยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการปลูกพืชต่างๆ ไปควรจะเป็นช่วงระยะฝนตกหรือฤดูฝนประมาณเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม

14. ดินและสภาพของดิน

จากการสำรวจสมรรถนะของดินในพื้นที่โครงการของกรมพัฒนาที่ดินพบว่าดินส่วนใหญ่มีหน้าดินที่ลึกปานกลางถึงลึกมาก ดินชั้นบนเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วน ดินชั้นล่างเป็นดินร่วนถึงดินเหนียว มีการไหลซึมของน้ำช้า สามารถอุ้มน้ำไว้ให้พืชนำไปใช้ได้ปานกลาง เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีปฏิกิริยาเป็นกรดจัดจนถึงกรดปานกลาง (pH 4.5-6) ส่วนใหญ่เป็นดินชุดโคราช (Korat Series) ส่วนดินชุดรอยเอ็ด (Roi - et)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ 97945 และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งเป็นดินนาที่มีอยู่บ้าง โดยทั่วไปดินชุดซึ่งเหมาะแก่การปลูกพืชไร่ไม้ยืนต้นและไม้โตเร็ว รวมทั้งมะม่วงหิมพานต์นั้น จะเป็นพื้นที่ที่เกษตรกรได้ใช้เพื่อการเพาะปลูกอยู่แล้ว

จากการพิจารณาสมรรถนะดินโดยเฉพาะเกี่ยวกับความลึกของหน้าดิน สามารถกล่าวได้ว่าเหมาะสมต่อการปลูกมะม่วงหิมพานต์ ทั้งนี้เพราะพื้นที่โครงการมีหน้าดินลึกเหมาะสมกับระบบรากของมะม่วงหิมพานต์

15. การกระจายสิทธิในที่ดิน

ส.ป.ก. ได้กระจายสิทธิให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการรายละเอียด 16 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร 15 ไร่ ที่อยู่อาศัย 1 ไร่ ตั้งแต่ ส.ป.ก. เริ่มกระจายสิทธิมาจนถึงปี พ.ศ. 2528 ส.ป.ก. กระจายสิทธิในที่ดินให้แก่เกษตรกรไปแล้ว 1,456 ครัวเรือน เนื้อที่กระจายสิทธิทั้งสิ้น 23,296 ไร่ และโฉมบอเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ให้แก่เกษตรกรทุกราย

16. ปัจจัยพื้นฐานที่มีอยู่

16.1 การคมนาคม ส.ป.ก. ได้สร้างถนนในพื้นที่โครงการเป็นถนนลูกรังบดอัดแน่นถนนสายหลักผิวจราจรกว้าง 6 เมตร ตามระยะทางทั้งสิ้น 30 กิโลเมตร และมีถนนซอยขนาดกว้าง 4 เมตร เข้าถึงที่ทำการเกษตรและที่อยู่อาศัยทุกแปลง การคมนาคมในพื้นที่โครงการสะดวกทุกฤดูกาล

16.2 แหล่งน้ำเพื่อการบริโภค มีอยู่อย่างเพียงพอโดย ส.ป.ก. ได้ทำการขุดบ่อน้ำตื้นให้หมู่บ้านละ 2 บ่อ รวม 16 บ่อ บ่อบาดาลหมู่บ้านละ 1 บ่อ รวม 8 บ่อ เพื่อให้น้ำสำหรับบริโภคได้ตลอดปี

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปกติทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก กรมชลประทานได้สร้างอ่างเก็บน้ำเพื่อการเกษตรจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ อ่างห้วยหินขาด ความจุประมาณ 8 ล้านลูกบาศก์เมตร และอ่างลำปะเทีย ความจุประมาณ 25 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำเพื่อการเกษตรได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16.3 สาธารณูปการอื่น ๆ ในเขตพื้นที่โครงการ การจัดหมู่บ้านแบบรวมกลุ่มที่เป็นศูนย์กลางจะมีโรงเรียน สถานือนามัยและสำนักสงฆ์ รวมแล้วมีโรงเรียนประจำหมู่บ้าน 8 โรงเรียน สถานือนามัยหมู่บ้าน 8 แห่ง และสำนักสงฆ์ 8 แห่ง

17. สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

17.1 สภาพการตั้งบ้านเรือนที่อยู่อาศัย เกษตรกรในพื้นที่โครงการเป็นเกษตรกรที่มาจากหลายท้องที่ โดยบุกเบิกเข้าทำการเกษตรในพื้นที่ป่าสงวน แต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่อำเภอละหานทราย และ ส.ป.ก. จัดสรรที่ทำการเกษตรรวมทั้งที่อยู่อาศัยให้ ส.ป.ก. ได้ประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจัดสร้างบ้านราคาหลังละประมาณ 30,000 บาทให้ โดยไม่คิดมูลค่า ลักษณะของบ้านอยู่อาศัยจึงเป็นบ้านที่มีความมั่นคงสวยงามเป็นระเบียบ และอยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อนแยกต่างหากจากพื้นที่ทำการเกษตร

17.2 แรงงานเกษตรในครัวเรือน จากการเก็บสถิติของลูกค้า ธกส. ซึ่งอยู่ในท้องที่โครงการ พบว่า เกษตรกรที่อยู่ในท้องที่มีคนในครัวเรือนเฉลี่ยครอบครัวละ 6 คน เป็นชาย 3 คน หญิง 3 คน สามารถทำการเกษตรได้ 3 คน สามารถทำการเกษตรได้ 3 คน ผู้ที่ช่วยทำงานได้บ้าง 1 คน นอกนั้นเป็นเด็กกำลังเรียนหนังสือและคนชราอายุ 60 ปีขึ้นไป

17.3 พืชผลและสัตว์เลี้ยง พืชผลในท้องที่โครงการที่สำคัญได้แก่ มันสำปะหลัง ส่วนข้าว ถั่วลิสงและข้าวโพด มีปลูกบ้างเล็กน้อย เนื่องจากการปลูกพืชในพื้นที่ดังกล่าวต้องอาศัยน้ำฝน เกษตรกรจึงปลูกพืชได้ปีละครั้งเฉพาะในฤดูฝนเท่านั้น การเกษตรในท้องที่ดังกล่าวเสี่ยงต่อการไม่ได้อผลผลิตหรือได้น้อยหากเกิดฝนแล้ง ดังนั้นมันสำปะหลังซึ่งเป็นพืชทนแล้งได้จึงเป็นพืชหลักในท้องที่โครงการ

ส่วนไม้ผลและไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง ขนุน ทุเรียนและไม้ เกษตรกรปลูกไว้ในบริเวณแปลงที่อยู่อาศัยของตนเอง เป็นระยะเวลา 4-5 ปีแล้ว

การเลี้ยงสัตว์ของแต่ละครอบครัวในพื้นที่โครงการนิยมเลี้ยงสัตว์ประเภทโค กระบือ สุกร และไก่ รายละเอียดมาก ในพื้นที่หลังบ้านเพื่อการใช้งานและการบริโภคภายในครัวเรือน ตลอดทั้งจำหน่ายในส่วนที่เหลือ การเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพหลักยังไม่สามารถทำได้เนื่องจาก การขาดแคลนหญ้าและน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17.4 ค่าใช้จ่ายและรายได้ของครัวเรือน เกษตรกรในท้องที่โครงการ โดยเฉลี่ยมีค่าใช้จ่ายครัวเรือน 16,480 บาท แยกเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการผลิต 11,250 บาท ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน 5,180 บาท และมีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ 17,220 บาท ซึ่งเป็นรายได้จากการเกษตร (เพาะปลูก 11,523 บาท เลี้ยงสัตว์ 2,577 บาท) และรายได้นอกการเกษตรโดยการรับจ้าง จักสาน ห่อผ้าและงานฝีมืออื่น ๆ อีก 3,120 บาท

17.5 การเชื่อฟังผู้นำและการให้ความช่วยเหลือกับทางราชการ จากการสอบถาม การสังเกต และร่วมประชุมเกษตรกร พบว่า เกษตรกรในพื้นที่โครงการเชื่อฟังและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี มีระเบียบวินัยและกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมโครงการ

ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

กองโครงการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. (2530.ก) ได้สรุปผลตาม "โครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตนิคมสร้างตนเองห้วยหลวง อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี" ว่าตลาดของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในประเทศไทยได้ถูกจำกัดการนำเข้าจากผู้ซื้อรายใหญ่ ได้แก่ กลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (E.E.C.) ซึ่งทำให้กระทบกระเทือนต่อรายได้ของเกษตรกรโดยทั่วไป รัฐบาลได้นำมาตรการต่าง ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหาหนี้และคาดว่าจะได้ผล คือ การนำมะม่วงหิมพานต์มาแนะนำและส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกทดแทนมันสำปะหลัง

กองโครงการ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. (2530.ข) ได้สรุปตาม "โครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์แทนมันสำปะหลังในเขตปฏิรูปที่ดินป่าดงชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา (ระยะที่ 2)" ว่ามะม่วงหิมพานต์เป็นพืชที่สามารถเติบโตและให้ผลผลิตในอัตราสูงโดยเฉลี่ย 225 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งเหมาะสมกับสภาพของดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และควรมีการส่งเสริมให้มีการปลูกเป็นแปลงใหญ่ ๆ เพื่อการค้าต่อไป

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2531 : 221-222) ได้ทำการประเมินผลโครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์แทนมันสำปะหลังในเขตปฏิรูปที่ดิน ป่าดงชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สรุปว่า ปัญหาของการปลูกมะม่วงหิมพานต์มีดังนี้ ปัญหาความแห้งแล้งของสภาพภูมิอากาศ เกษตรกรยังขาดความรู้ความชำนาญในการปลูกและการดูแลรักษาทำให้ต้นมะม่วงหิมพานต์บางส่วนตายไป ซึ่งสาเหตุการตายพบวาร์้อยละ 80 เนื่องจากความแห้งแล้งของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพภูมิอากาศร้อยละ 7 เนื่องจากโรคและแมลงรบกวน และร้อยละ 6 เนื่องจากความไม่สมบูรณ์ของต้นพันธุ์ และความไม่ชำนาญในการปลูกรวมทั้งการดูแลรักษา

อาชีพชาวเกษตร (2532:3-13) ได้กล่าวถึงผลผลิตมะม่วงหิมพานต์ สรุปได้ว่า มะม่วงหิมพานต์จะให้ผลผลิตในปีที่ 3 โดยรายได้ขั้นต่ำในปีที่ 3 เฉลี่ย 1.160 บาทต่อไร่ เมื่อปลูกไปจนถึงปีที่ 7 ต่อจากนั้นรายได้จะอยู่คงที่ คือไร่ละ 1,500 บาท สำหรับดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ไม่มากนัก แต่ถ้าดินในเขตอุดมสมบูรณ์ปานกลางจะมีรายได้ไร่ละ 2,160 บาท และดินในเขตอุดมสมบูรณ์ดี จะมีรายได้ถึง 3,500 บาทต่อไร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง**

บทที่ 3

ผลการศึกษา

จากการศึกษาสภาพการผลิตมะม่วงหิมพานต์ ของลูกค้า ชกส. หน่วยอำเภอ
 ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัด
 บุรีรัมย์ จำนวน 102 ราย มีผลการศึกษาดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการผลิตทั่วไป

ตารางที่ 3 สภาพการผลิตทั่วไป

N = 102

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	74	72.55
หญิง	28	27.45
<u>อายุ</u>		
28-34	40	40.8
35-41	38	38.76
42-48	16	16.32
49-55	7	7.14
56-62	1	1.02
<u>ศาสนา</u>		
พุทธ	102	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

N= 102

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การสมรส		
แต่งงาน	84	82.35
หม้าย	15	14.71
หย่าร้าง	2	1.96
แยกกันอยู่	1	0.98
การศึกษา		
จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	77	75.49
จบการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	11	10.79
จบการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	10	9.80
ไม่ได้เรียนหนังสือ	4	3.92
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1-3	2	0.98
4-5	80	79.61
7-9	20	19.81
จำนวนสมาชิกที่ช่วยงานคานการเกษตร		
1-3	33	31.96
4-6	68	68.04
ภูมิลำเนาของลูกค้า		
ย้ายมาจากที่อื่น	24	82.35
อยู่ในพื้นที่	18	17.65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

N = 102

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>อาชีพหลักของลูกค้า</u>		
ทำไร่	47	46.07
ทำนา	44	43.13
ทำสวนผัก	11	10.79
<u>อาชีพพรอง</u>		
รับจ้าง	62	60.72
ทำไร่	21	20.09
ทำสวนผลไม้	11	10.79
ทำสวนผัก	5	4.9
ค้าขาย	3	2.94
<u>ลักษณะการถือครองที่ดิน</u>		
ที่คืนตนเอง	102	100.00
<u>ขนาดพื้นที่ในการปลูกมะม่วงหิมพานต์</u>		
5 ไร่	52	51.04
8 ไร่	50	49.00
<u>สาเหตุที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์</u>		
ได้รับการแนะนำและส่งเสริมจาก		
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	71	69.61
มีตลาดรองรับ	17	16.67
ราคาดี	8	7.84
ปลูกและดูแลรักษาง่าย	6	5.88
<u>พื้นที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ที่ปลูก</u>		
ศิวิชัย 25	102	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

N = 102

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>สาเหตุที่เลือกปลูกพันธุ์ศรีรัช 25</u>		
ได้รับการแนะนำและส่งเสริมจาก		
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	56	54.91
ไทยลคเร็ว	32	31.37
ไทยลคมาก	8	7.84
เป็นที่นิยมของผู้บริโภค	6	5.88
<u>แหล่งเงินทุน</u>		
เงินกู้	4	3.92
เงินออมและเงินกู้	98	96.08
<u>แหล่งเงินกู้</u>		
ขกส.	102	100.00
<u>ลักษณะการใช้เครื่องมือเตรียมดิน</u>		
รถแทรกเตอร์	59	57.84
จอบและรถแทรกเตอร์	43	42.16
<u>การใช้ปุ๋ย</u>		
มี	102	100.00
<u>ประเภทของปุ๋ยที่ใช้</u>		
ปุ๋ยคอกและปุ๋ยวิทยาศาสตร์	88	86.28
ปุ๋ยวิทยาศาสตร์	14	13.72
<u>จำนวนครั้งของการใส่ปุ๋ย</u>		
2 ครั้ง	78	76.47
3 ครั้ง	24	23.53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

N = 102

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>การป้องกันกำจัดศัตรูพืช</u>		
มี	102	100.00
<u>การคัดแตงกิ้ง</u>		
มี	71	69.61
ไม่มี	31	30.39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาสภาพการผลิตทั่ว ๆ ไปของลูกค้า ชกส. หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังนี้

เพศของลูกค้า เป็นเพศชาย จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 72.55 เป็นเพศหญิง จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25

อายุของลูกค้า ช่วงอายุ 28-34 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.22 ช่วงอายุ 35-41 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 37.25 ช่วงอายุ 42-48 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 15.69 ช่วงอายุ 49-55 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.86 ช่วงอายุ 56-62 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.98

การนับถือศาสนา เป็นศาสนาพุทธ จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 สภาพการสมรส แต่งงานแล้ว จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 82.35 หม้าย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.71 ว่างร้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.96 แยกกันอยู่ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.98

ระดับการศึกษาแบ่งเป็น จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 75.49 จบการศึกษาค่ากว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 10.79 จบการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.92 ไม่ได้เรียนหนังสือ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ช่วง 1-3 คน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.96 ช่วง 4-6 คน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 78.43 ช่วง 7-9 คน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 19.61

จำนวนสมาชิกที่ช่วยงานด้านการเกษตร โดยช่วง 1-3 คน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 50.98 ช่วง 4-6 คน คิดเป็นร้อยละ 49.02

ภูมิลำเนาของลูกค้า ย้ายมาจากที่อื่น จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 82.35 อยู่ในพื้นที่ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพหลักของลูกค้า เป็นอาชีพทำไร่ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 46.07
ทำนา 44 คน คิดเป็นร้อยละ 43.15 ทำสวนผัก จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.79

อาชีพรองของลูกค้ามีอาชีพรับจ้าง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 60.78 ทำไร่
จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 20.09 ทำสวนผลไม้ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.79
ทำสวนผัก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.90 ค้าขาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94

ลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของตนเองจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ขนาดพื้นที่ในการปลูกมะม่วงหิมพานต์ โดยขนาด 5 ไร่ จำนวน 52 คน คิดเป็น
ร้อยละ 50.98 ขนาด 8 ไร่ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 49.02

สาเหตุที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ ได้รับการแนะนำและส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 69.61 มีตลาดรองรับ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ
7.84 ปลูกและดูแลรักษาง่าย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.88

พันธุ์มะม่วงหิมพานต์ที่ปลูก เป็นพันธุ์ศิริชัย 25 จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ
100.00

สาเหตุที่เลือกปลูกพันธุ์ศิริชัย 25 แแบ่งเป็น ได้รับการแนะนำส่งเสริมจากหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 54.91 ใ้ผลผลิตเร็ว จำนวน 32 คน คิดเป็น
ร้อยละ 31.37 ใ้ผลผลิตมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.84 เป็นที่นิยมของผู้บริโภค
จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80

แหล่งเงินทุน เป็นเงินกู้ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.92 เงินออมและเงินกู้อีก
จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 96.08 แหล่งเงินกู้ เป็น ธกส. จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ
100.00

ลักษณะการใช้เครื่องมือเตรียมดิน ใช้รถแทรกเตอร์ จำนวน 59 คน คิดเป็น
ร้อยละ 57.84 ใช้จอบและรถแทรกเตอร์ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 42.16

มีการใช้ปุ๋ย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ประเภทของปุ๋ยที่ใช้เป็นปุ๋ย
คอกและปุ๋ยวิทยาศาสตร์ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 86.28 ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ จำนวน 14 คน
คิดเป็นร้อยละ 13.72 จำนวนครั้งของการใส่ปุ๋ย ใส่ 2 ครั้ง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ
76.47 ใส่ 3 ครั้ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

มีการตัดแต่งกิ่ง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 69.61 ไม่มีการตัดแต่งกิ่งจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 30.39

จากการศึกษาสภาพต้นทุนและรายได้ในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ชกส. หน่วยงานอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอ ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังนี้

ต้นทุนผันแปรทั้งหมด ในปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 3,978 บาท ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 1,149.39 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 3,012-6,858 บาท โดยที่ต้นทุนผันแปรสามารถ แยกได้ดังนี้

ค่าแรงงานในการใส่ปุ๋ย ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 215.36 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 77.83 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-450 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 197.69 บาท ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 79.40 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-450 บาท ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 157.69 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 66.59 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-427 บาท เมื่อพิจารณารวมกันทั้ง 3 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 190.30 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 81.27 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-450 บาท

ค่าแรงงานในการพรวนดิน คายหญ้าและกำจัดวัชพืช ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 197.85 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 61.82 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-405 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 225 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 57.23 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 903.60 บาท ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 248.27 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 70.20 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-405 บาท เมื่อพิจารณารวมกันทั้ง 3 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 223.71 บาท ส่วนเบี่ยงเบน- มาตรฐาน 63.08 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-405 บาท

ค่าแรงงานในการพ่นสารเคมีปราบศัตรูพืช ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 236.46 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 176.13 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-360 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 157.20 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 64.86 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-270 บาท ปีการผลิต ที่ 3 เฉลี่ย 157.20 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 96.06 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-270 บาท เมื่อพิจารณารวมกันทั้ง 3 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 183.62 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 103.35 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-360 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยคอกและปุ๋ยวิทยาศาสตร์ ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย

1,776.91 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 403.44 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 1,350-2,160 บาท
ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 1,210 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 180.00 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง
1,080-1440 บาท ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 1,213.99 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 112.45
ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 1,080-1,440 บาท เมื่อพิจารณารวมกัน 3 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 1,416.97
บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 231.96 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 1,080-2160 บาท

ค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมีปราบศัตรูพืช ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 696.74 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 98.13 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 638-818 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย
1,154.99 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 106.79 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 998-1,311 บาท
ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 1,428 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 250 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 1,178-
1,678 บาท เมื่อพิจารณารวมกันทั้ง 3 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 1,903 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
151.64 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 638-1,678 บาท

ค่าแรงงานในการไถหน้า ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 855 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

312.04 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 360-1,350 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 729.08 บาท ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน 232.75 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 360-1,260 บาท ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย
742.50 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 285.50 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 225-1,260 บาท เมื่อ
พิจารณารวมกันทั้ง 3 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 775.56 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 276.84
ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 225-1,350 บาท

ค่าแรงงานในการตัดแต่งกิ่ง ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 74.18 บาท ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน 33.66 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-360 บาท ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 74.18 บาท ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน 26.07 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-135 บาท เมื่อพิจารณารวมกันทั้ง 2 ปี
เฉลี่ยเท่ากับ 98.26 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 29.87 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-360 บาท

ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 157.20 บาท ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน 54.93 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-260 บาท ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย
292.50 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 93.13 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 135-450 บาท เมื่อ
พิจารณารวมกันทั้ง 2 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 224.85 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 73.79 ค่าพิสัย
อยู่ระหว่าง 45-450 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าแรงงานในการขนส่งผลผลิต ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 98.03 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 41.49 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-180 บาท ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 157.20 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 67.29 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-270 บาท เมื่อพิจารณารวมกันทั้ง 2 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 127.62 บาท

ค่าแรงงานในการตากผลผลิต ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 98.03 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 59.07 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-270 บาท ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 157.20 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 73.47 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-270 บาท เมื่อพิจารณารวมกันทั้ง 3 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 127.62 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 79.07 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 45-270 บาท

ต้นทุนคงที่ทั้งหมด สามารถแยกได้ดังนี้

ค่าเสื่อมราคาของมีด ปีการผลิตที่ 1,2 และ 3 เท่ากับ 23.34 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.16 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 16.67-33.33 บาท

ค่าเสื่อมราคาของจอบ ปีการผลิตที่ 1,2 และ 3 เท่ากับ 60 บาท

ค่าเสื่อมราคาของเสียม ปีการผลิตที่ 1,2 และ 3 เท่ากับ 18.49 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.50 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 13.33-26.67 บาท

ค่าเสื่อมราคาของบั้งกี ปีการผลิตที่ 1,2 และ 3 เท่ากับ 17.41 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปีการผลิตที่ 1,2 และ 3 เท่ากับ 4.38 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 10-20 บาท

ค่าเสื่อมราคาของกรรไกร ปีการผลิตที่ 1,2 และ 3 เท่ากับ 183.33 บาท

ค่าเสื่อมราคาของกระบแ่ง ปีการผลิตที่ 1,2 และ 3 เท่ากับ 26.67 บาท

ค่าเสื่อมราคาของถังพ่นยา ปีการผลิตที่ 1,2 และ 3 เท่ากับ 197.50 บาท

ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 676.29 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 147.68 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 500-800 บาท

ค่าใช้จ่ายในการปลูก ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 638.03 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 156.65 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 305-900 บาท

ค่าใช้จ่ายในการไถที่ดิน ปีการผลิตที่ 1,2 และ 3 เท่ากับ 676.29 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 147.68 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 500-800 บาท

ค่าใช้จ่ายในการซื้อกิ่งพันธุ์ ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 2,938.56 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 642.98 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 2,175-3,480 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้นทุนคงที่ทั้งหมด ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 5,455.91 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,111.10 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 3,275.33-6,997.50 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 1,203.02 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 184.95 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 993.50-1,617.50 บาท ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 1,202.03 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 184.95 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 993.50-1,617 บาท เมื่อพิจารณาโดยรวมกันทั้ง 3 ปี เฉลี่ย 4,224.69 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 493.67 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 993.50 - 6,997.50 บาท

ต้นทุนทั้งหมด ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 9,434.23 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,865.48 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 7,124.50-13,195.50 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 5,392.75 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 850.15 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 3,624.50 บาท ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 5,832.03 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 821.09 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 4,092.16 -6,223.50 บาท เมื่อพิจารณาโดยรวมกันทั้ง 3 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 6,886.33 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,178.90 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 3,624.50-13,195.50 บาท

ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อไร่ ปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 1,570.92 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 125.12 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 1,251.94-1,929 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 760.26 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 135.37 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 453.6-1,089.43 ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 995.28 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 271.83 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 548.31-1,141.70 บาท เมื่อพิจารณาโดยรวมกันทั้ง 3 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 1,108.28 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 177.44 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 453.6-1,929.63 บาท

จากการศึกษารายได้และกำไรจากการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ชกส. หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังนี้

รายการจากการผลิตมะม่วงหิมพานต์ ได้แก่

รายได้ทั้งหมด ในปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 3,409.86 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 710.85 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 1,920-4,650 บาท ปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 4,523.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,262.31 คาพิสัยอยู่ระหว่าง 3,165-6,450 บาท เมื่อพิจารณาโดยรวมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3 ปี เฉลี่ยเท่ากับ 3,996.59 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 986.58 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 1,920-6,450 บาท

รายได้สุทธิ ปีการผลิตที่ 1 ขาดทุนเฉลี่ย 3,978.32 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 615.75 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -3,012-(-6,838) บาท ปีการผลิตที่ 2 ขาดทุนเฉลี่ย 797.86 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 813.81 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -2001-1,013 บาท ปีการผลิตที่ 3 ขาดทุนเฉลี่ย 106.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,405.27 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -3,360-2,956 บาท เมื่อพิจารณารวมทั้ง 3 ปี ขาดทุนเฉลี่ย 1,621.39 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 944.94 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -2001-2,956 บาท

กำไรสุทธิจากการผลิตมะม่วงหิมพานต์ ได้แก่

กำไรสุทธิ ในปีการผลิตที่ 1 ขาดทุนเฉลี่ย 9,434.23 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 416.41 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -13,195.50-(7,124.50) บาท ปีการผลิตที่ 2 ขาดทุนเฉลี่ย 1,928.89 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,285.22 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -3,257.16-(-128.86) บาท ปีการผลิตที่ 3 ขาดทุนเฉลี่ย 1,309.03 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 562.08 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -1,548.24-929.84 บาท เมื่อพิจารณารวมกันทั้ง 3 ปี ขาดทุนเฉลี่ย 4,242.05 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 754.57 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -13,195.50-929.84 บาท

กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ ในปีการผลิตที่ 1 ขาดทุนเฉลี่ย 3,479.44 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 195.78 ค่าพิสัยระหว่าง -4,965 -(-3,218) บาท ปีการผลิตที่ 2 ขาดทุนเฉลี่ย 825.50 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 141.95 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -651.43-0.03 บาท ปีการผลิตที่ 3 ขาดทุนเฉลี่ย 62.13 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 104.49 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -309.77-185.97 บาท เมื่อพิจารณารวมกันทั้ง 3 ปี ขาดทุนเฉลี่ย 1,205.00 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 147.41 ค่าพิสัยอยู่ระหว่าง -651-185.97 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ต้นทุนและรายได้ในการผลิตมะม่วงหิพานต์

ตารางที่ 4 ต้นทุนในการผลิตมะม่วงหิพานต์

N = 102

รายการ	เฉลี่ย (บาท)				ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน				ค่าพิสัย (บาท)			
	ปีการผลิต				เฉลี่ย				ปีการผลิต			
	ปีการผลิตที่ 1	ปีการผลิตที่ 2	ปีการผลิตที่ 3	เฉลี่ย	ปีการผลิตที่ 1	ปีการผลิตที่ 2	ปีการผลิตที่ 3	เฉลี่ย	ปีการผลิตที่ 1	ปีการผลิตที่ 2	ปีการผลิตที่ 3	เฉลี่ย
1. ต้นทุนขั้นแปร												
-ค่าแรงงานในการใส่ปุ๋ย	215.36	197.95	157.69	190.30	97.83	79.40	66.59	81.27	45-450	45-405	45-427	45-450
-ค่าแรงงานในการพรวนดิน คายหญ้า และกำจัดวัชพืช	197.25	225.00	248.27	223.71	61.82	57.23	70.20	63.08	45-405	90-360	45-405	45-405
-ค่าแรงงานในการขนส่งเคมีปราบศัตรูพืช	236.46	157.20	157.20	183.62	176.13	64.86	96.06	103.35	45-360	45-270	45-270	45-360
-ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยคอกและปุ๋ยวิทยาศาสตร์	1,776.91	1,260.00	1,213.99	1,416.97	403.44	180.00	112.05	231.96	1350-2160	1080-1440	1080-1305	1080-2160
-ค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมีปราบศัตรูพืช	696.74	1,154.99	1,428.00	1,903.24	98.13	106.79	250.00	151.64	538-918	998-1311	1178-1678	638-1678
-ค่าแรงงานในการไถนํ้า	355.00	729.08	742.50	775.56	312.04	232.75	285.82	276.84	360-1350	360-1260	225-1260	225-1350
-ค่าแรงงานในการคัดแคงกิ่ง	-	112.34	74.18	98.20	-	33.66	26.07	29.87	-	45-360	45-135	45-360
-ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต	-	157.20	292.50	224.85	-	54.93	93.13	73.79	-	45-260	135-450	45-450
-ค่าแรงงานในการขนส่งผลผลิต	-	98.03	157.20	127.62	-	41.49	67.29	54.39	-	45-180	45-270	45-270
-ค่าแรงงานในการตากผลผลิต	-	98.03	157.20	127.62	-	44.67	73.47	59.07	-	45-180	45-270	45-270
2. ต้นทุนขั้นแปรทั้งหมด	3,978.32	4,189.72	4,629.00	4,265.68	1,149.39	895.77	1,141.08	1,062.00	3012-6638	2732-4641	2340-4863	2340-6833
3. ต้นทุนคงที่												
3.1 ค่าเสื่อมราคา												
-มีด	23.4	23.34	23.34	23.34	8.16	8.16	8.16	8.16	16.6-33.3	16.6-33.3	16.6-33.3	16.6-33.3
-จอบ	60.00	60.00	60.00	60.00	-	-	-	-	60.00	60.00	60.00	60.00
-สิ่ว	18.49	18.49	18.49	18.49	6.50	6.50	6.50	6.50	13.3-26.6	13.3-26.6	13.3-26.6	13.3-26.6
-ปั้ง	17.41	17.41	17.41	17.41	4.38	4.38	4.38	4.38	10-20	10-20	10-20	10-20
-กรรไกร	183.33	183.33	183.33	183.33	-	-	-	-	183.33	183.33	183.33	183.33
-กระบุง	26.67	26.67	26.67	26.67	-	-	-	-	26.67	26.67	26.67	26.67

ตอนที่ 2 ต้นทุนและรายได้ในการผลิตมะม่วงหิมพานต์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

N = 102

รายการ	เฉลี่ย (บาท)				ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน				ค่าพิสัย (บาท)			
	ปีการผลิตที่ 1		ปีการผลิตที่ 2		ปีการผลิตที่ 1		ปีการผลิตที่ 2		ปีการผลิตที่ 1		ปีการผลิตที่ 2	
	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย
- ถังพ่นยา	197.50	197.50	197.50	197.50	-	-	-	-	197.50	197.50	197.50	197.50
3.2 ค่าใช้จ่าย												
- เครียวมกิน	676.29	-	-	-	147.68	-	-	-	500-800	-	-	500-800
- ปลอก	638.03	-	-	-	156.65	-	-	-	305-900	-	-	305-900
- ไซท์คีน	676.29	676.29	676.29	676.29	147.68	-	-	-	500-800	500-800	500-800	500-800
- กิ่งพันธุ์	2938.56	-	-	-	642.98	-	-	-	2175-3480	-	-	2175-3480
4. ต้นทุนคงที่ทั้งหมด	5455.91	1203.03	1203.03	4224.69	1111.10	184.95	184.95	493.57	3275-6997	993-1617	993-6997	993-6997
5. ต้นทุนทั้งหมด	9434.23	5392.75	5832.03	6886.33	1865.48	850.15	821.09	1178.09	3124-13195	3624-5988	4092-6223	3624-13195
6. ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อไร่	1570.92	760.26	995.28	1108.28	125.12	135.37	271.83	177.44	1251-1929	453-1089	548-1141	453-1929

ตอนที่ 2 ต้นทุนและรายได้ในการผลิตมะม่วงหิมพานต์

ตารางที่ 5 รายได้และกำไรในการผลิตมะม่วงหิมพานต์

N=102

รายการ	เฉลี่ย (บาท)			ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน				ค่าพิสัย (บาท)				
	ปีการผลิตที่ 1	ปีการผลิตที่ 2	ปีการผลิตที่ 3	เฉลี่ย	ปีการผลิตที่ 1	ปีการผลิตที่ 2	ปีการผลิตที่ 3	เฉลี่ย	ปีการผลิตที่ 1	ปีการผลิตที่ 2	ปีการผลิตที่ 3	เฉลี่ย
1. <u>รายได้</u>												
- รายได้ทั้งหมด	-	3409.86	4523.00	3996.59	-	710.85	1262.31	986.58	-	1920-4650	3165-6450	1920-6450
- รายได้สุทธิ	-3978.3	-779.86	-106.00	-1621.39	615.73	813.81	1405.27	944.94	-3012-	-2001-	-3360-	-2001-
									(-6838)	1013	2956	2956
2. <u>กำไร</u>												
- กำไรสุทธิ	-9434.23	-1982.89	-1309.03	-4242.05	416.41	1285.22	562.08	754.57	-7124-	-3257-	-1548-	3257-
									(-13195)	(-128.8)	929.8	929.8
- กำไรสุทธิต่อไร่	-3497.44	-325.50	-62.13	-1295.02	195.78	141.95	104.49	147.41	-3218-	-651.4-	-309-185	-651-185
									(-4965)	0.03		

ตอนที่ 3 ปัญหาในการประกอบอาชีพ

ตารางที่ 6 ปัญหาในการผลิตมะม่วงหิมพานต์

N = 102

ราย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ปัญหาในการประกอบอาชีพ</u>		
ที่ดินทำกินมีน้อยเกินไป	16	15.69
ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	17	16.67
โรคและแมลงรบกวน	60	58.82
ขาดความช่วยเหลือและสนับสนุน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	9	8.82
<u>ปัญหาในการขายผลผลิต</u>		
ราคामผลผลิตตกต่ำ	71	69.61
ถูกโกงค่าชั่ง	3	2.94
การขนส่งไม่สะดวก	28	27.45

จากการศึกษาปรากฏว่า ปัญหาในการประกอบอาชีพเป็นปัญหาเรื่องที่ดินทำกินมีน้อยเกินไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 15.69 ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 โรคและแมลงรบกวน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 58.82 ขาดความช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82

ปัญหาในการขายผลผลิต เป็นราคामผลผลิตที่ตกต่ำ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 69.61 ถูกโกงค่าชั่ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94 และการขนส่งไม่สะดวก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 27.45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. สภาพการผลิตทั่วไป ไปในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ชกส.

จากการศึกษาปรากฏว่า ลูกค้า ชกส. หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.55 เพศหญิง ร้อยละ 27.45 มีช่วงอายุ 28-34 ปี ร้อยละ 40.8 ช่วงอายุ 35-41 ปี ร้อยละ 38.76 ช่วงอายุ 42-48 ปี ร้อยละ 16.32 ช่วงอายุ 49-55 ปี ร้อยละ 7.14 ช่วงอายุ 56-62 ปี ร้อยละ 1.02 นับถือศาสนาพุทธเพียงศาสนาเดียว แต่งงานมีครอบครัวแล้วเป็นส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 82.35 เป็นหม้าย ร้อยละ 14.71 หย่าร้าง ร้อยละ 1.96 และแยกกันอยู่ ร้อยละ 0.98 ระดับการศึกษาของลูกค้าส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 75.49 รองลงมาคือ จบการศึกษากว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 10.79 ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 9.80 และจบการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 3.92 จำนวนสมาชิกในครอบครัว ช่วง 4-6 คน ร้อยละ 81.60 ช่วง 7-9 คน ร้อยละ 20.4 และ ช่วง 1-3 คน ร้อยละ 2.04 ตามลำดับ ส่วนจำนวนสมาชิกที่ช่วยงานด้านการเกษตรนั้นส่วนใหญ่ 4-6 คน ร้อยละ 70.38 รองลงมาคือ 1-3 คน ร้อยละ 30.00 ภูมิฐานะของลูกค้าส่วนใหญ่ ย้ายมาจากที่อื่น ร้อยละ 82.35 อยู่ในพื้นที่เพียงร้อยละ 17.67 สำหรับอาชีพหลักของลูกค้าที่มากที่สุดคือ อาชีพทำไร่ ร้อยละ 46.07 รองลงมาคือ ทำนา ร้อยละ 43.13 และทำสวนผัก ร้อยละ 10.79 อาชีพรองของลูกค้านั้น มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 60.78 ทำไร่ ร้อยละ 20.59 ทำสวนผัก ร้อยละ 4.90 และค้าขาย ร้อยละ 2.94

ลักษณะการถือครองที่ดินของลูกค้าทุกรายมีที่ดินเป็นของตนเอง โดยที่ขนาดพื้นที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์มี 5 ไร่ ร้อยละ 51.04 ขนาด 8 ไร่ ร้อยละ 49.00 สาเหตุที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ส่วนใหญ่ได้รับการแนะนำและส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 69.61 รองลงมาคือมีตลาดรองรับ ร้อยละ 16.67 ราคาดี ร้อยละ 7.84 ตลอดทั้งปลูกและดูแลรักษาจ่าย ร้อยละ 5.88 ตามลำดับ พันธุ์มะม่วงหิมพานต์ที่ปลูกคือ พันธุ์ศิริชัย 25 เพียงพันธุ์เดียว สาเหตุที่เลือกปลูกพันธุ์ศิริชัย 25 ส่วนใหญ่ได้รับการแนะนำและส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ

ไม่ว่าการณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

54.91 รองลงมาคือให้ผลผลิตเร็ว ร้อยละ 31.37 ให้ผลผลิตมาก ร้อยละ 7.84 และเป็นที่นิยมของผู้บริโภค ร้อยละ 5.88 ตามลำดับ

แหล่งเงินทุนสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ ได้จากเงินออมและเงินกู้ ร้อยละ 96.08 และเงินกู้ร้อยละ 3.92 แหล่งเงินกู้ที่ลูกค้าให้บริการคือ กู้จาก ธกส. เพียงแห่งเดียว

ลักษณะการใช้เครื่องมือเตรียมดิน เป็นจอบและรถแทรกเตอร์ ร้อยละ 77.84 รถแทรกเตอร์ ร้อยละ 57.84 สำหรับการใส่ปุ๋ยบำรุงแปลงปลูกมะม่วงหิมพานต์นั้น มีการใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 86.28 ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 13.72 จำนวนครั้งในการใส่ปุ๋ยมีการใส่ 2 ครั้งต่อปี ร้อยละ 76.64 ใส่บำรุง 3 ครั้งต่อปี ร้อยละ 23.53 นอกจากนี้ลูกค้า ธกส. ยังมีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชในแปลงปลูกมะม่วงหิมพานต์ร้อยละ 100.00 มีการตัดแต่งกิ่งมะม่วงหิมพานต์ ร้อยละ 69.61 และไม่มีการตัดแต่งกิ่งมะม่วงหิมพานต์อีกร้อยละ 30.09

2. ต้นทุนและการใช้ต้นทุนในการผลิตมะม่วงหิมพานต์

ในเรื่องเกี่ยวกับต้นทุนและการใช้ต้นทุนในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้าพบว่า ใช้ต้นทุนผันแปร เฉลี่ย 4,265.68 บาท โดยปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 3,978.32 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 4,189.72 บาท และปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 4,629.00 บาท ซึ่งต้นทุนผันแปรสามารถแยกได้ดังนี้

2.1 ค่าแรงงาน ประกอบด้วย

2.1.1 ค่าแรงงานในการใส่ปุ๋ย เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เท่ากับ 190.30 บาท โดยปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 215.36 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 197.85 บาท และปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 157.69 บาท

2.1.2 ค่าแรงงานในการพ่นสารเคมีปราบศัตรูพืช เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เท่ากับ 183.62 บาท โดยปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 236.46 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 157.20 บาท และปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 157.20 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลผลิตที่ 3 เฉลี่ย 1,302.01 บาท ซึ่งต้นทุนคงที่สามารถแยกได้ดังนี้

2.3 ค่าเสื่อมราคา

- 2.3.1 ค่าเสื่อมราคามีด เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เท่ากับ 23.34 บาท
- 2.3.2 ค่าเสื่อมราคาเสียม เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เท่ากับ 18.49 บาท
- 2.3.3 ค่าเสื่อมราคาของจอบ เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เท่ากับ 60 บาท
- 2.3.4 ค่าเสื่อมราคาของปั้งกี เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เท่ากับ 17.41 บาท
- 2.3.5 ค่าเสื่อมราคาของกรรไกร เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เท่ากับ 183.33 บาท
- 2.3.6 ค่าเสื่อมราคาของกระบี่งัด เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เท่ากับ 26.67 บาท
- 2.3.7 ค่าเสื่อมราคาของถังพ่นยา เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เท่ากับ 197.50 บาท

2.4 ค่าใช้จ่าย

- 2.4.1 ค่าใช้จ่ายในการเตรียมดิน เฉลี่ย 676.29 บาท
- 2.4.2 ค่าใช้จ่ายในการปลูก เฉลี่ย 638.03 บาท
- 2.4.3 ค่าใช้จ่ายในการใช้ที่ดิน เฉลี่ยทั้ง 3 ปี เท่ากับ 676.29 บาท
- 2.4.4 ค่าใช้จ่ายในการซื้อกิ่งพันธุ์ เฉลี่ย 2,938.56 บาท

ต้นทุนทั้งหมด เฉลี่ย 6,886.33 บาท โดยปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย 9,434.23 บาท
ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 5,392.75 บาท และปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 5,832.03 บาท

ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 1,108.28 บาท โดยปีการผลิตที่ 1 เฉลี่ย
1,570.92 บาท ปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 760.26 บาท และปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 995.28 บาท

รายได้ทั้งหมด เฉลี่ย 3,996.59 บาท โดยปีการผลิตที่ 2 เฉลี่ย 3,409.86 บาท
และปีการผลิตที่ 3 เฉลี่ย 4,523.00 บาท

รายได้สุทธิ ขาดทุนเฉลี่ย 1,621.39 บาท โดยปีการผลิตที่ 1 ขาดทุนเฉลี่ย
3,978.32 บาท ปีการผลิตที่ 2 ขาดทุนเฉลี่ย 779.86 บาท และปีการผลิตที่ 3 ขาดทุนเฉลี่ย
106.00 บาท

กำไรสุทธิ ขาดทุนเฉลี่ย 4,242.05 บาท โดยปีการผลิตที่ 1 ขาดทุนเฉลี่ย
9,434.23 บาท ปีการผลิตที่ 2 ขาดทุนเฉลี่ย 1,982.89 บาท และปีการผลิตที่ 3 ขาดทุนเฉลี่ย

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9,434.23 บาท ปีการผลิตที่ 2 ขาดทุนเฉลี่ย 1,982.89 บาท และปีการผลิตที่ 3 ขาดทุนเฉลี่ย 1,309.03 บาท

กำไรสุทธิคือไร ขาดทุนเฉลี่ย 1,295.02 บาท โดยปีการผลิตที่ 1 ขาดทุนเฉลี่ย 3,497.44 บาท ปีการผลิตที่ 2 ขาดทุนเฉลี่ย 325.50 บาท และปีการผลิตที่ 3 ขาดทุนเฉลี่ย 62.13 บาท

3. ปัญหาในการผลิตมะม่วงหิมพานต์

จากการศึกษาปรากฏว่า ปัญหาในการประกอบอาชีพของลูกค้า ชกส. ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องโรคและแมลงรบกวน ร้อยละ 58.82 รองลงมาคือ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ร้อยละ 16.67 ที่ดินทำกินมีน้อยเกินไป ร้อยละ 15.69 รวมทั้งขาดการช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 8.82 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาในการขายผลผลิตส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องราคาผลผลิตตกต่ำ คือ ร้อยละ 69.91 รองลงมาคือ การขนส่งไม่สะดวก ร้อยละ 27.45 และถูกโกงตาชั่ง ร้อยละ 2.94 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาสภาพการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้า ชกส. หน่วยอำเภอละหาน จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏว่า การผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้ายังมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ หลายประการ เช่น สภาพการผลิต ต้นทุน รายได้ ตลอดจนปัญหาด้านการตลาด โดยปัญหาดังกล่าวนี้อาจมีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่เจ้าหน้าที่รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะไปแก้ไขปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัญหาด้านสภาพการผลิตทั่ว ๆ ไป ซึ่งพิจารณาจากลักษณะดังนี้

1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการผลิตมะม่วงหิมพานต์ ของเกษตรกร ทั้งนี้พิจารณาจากระดับความรู้ของเกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับมะม่วงหิมพานต์ซึ่งเป็นพืชส่งเสริมชนิดใหม่จะยังไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งผลกระทบต่อการวางแผนการต่าง ๆ เช่น การผลิต การใช้ต้นทุนตลอดทั้งการตลาด เป็นต้น ดังนั้นแนวทางที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้อาชีพนี้ประสบผลสำเร็จได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ธกส. กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร สำนักงานปฏิรูปที่ดิน และบริษัทมาบุญครอง มะม่วงหิมพานต์ จำกัด จะต้องให้ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับมะม่วงหิมพานต์แก่เกษตรกรผู้รวมโครงการ

1.2 ปัญหาเรื่องปริมาณน้ำมีไม่เพียงพอ เนื่องจากน้ำที่ใช้ในการให้น้ำแก่ต้นมะม่วงหิมพานต์นั้นจะขาดแคลนในฤดูแล้ง ทำให้ต้นมะม่วงบางส่วนได้รับความเสียหาย แนวทางแก้ไขเรื่องนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ สำนักงานปฏิรูปที่ดิน ควรปรับปรุงแหล่งน้ำที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้น ตลอดทั้งควรจะได้นำระบบชลประทานเข้าไปใช้ในพื้นที่ เพื่อนำน้ำจากแหล่งน้ำที่มีอยู่แล้ว มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ และในบางท้องที่ควรส่งเสริมและแนะนำให้เกษตรกรขุดบ่อเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในชว่งที่น้ำขาดแคลน โดยบ่อน้ำนั้นสามารถที่จะเลี้ยงปลาได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรอีกด้วย

2. ปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิต จากการศึกษาปรากฏว่า การผลิตในช่วงระยะ 3 ปีแรก เกษตรกรจะประสบกับภาวะขาดทุน สาเหตุเนื่องจากมะม่วงหิมพานต์ยังให้ผลผลิตไม่เต็มที่ แต่ภาวะการขาดทุนในช่วงระยะแรก ๆ ของปีการผลิตจะลดลงหรือหมดไปได้หากเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์สามารถใช้ประโยชน์จากพื้นที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ให้เต็มที่ อาทิ เช่น การปลูกพืชแซม เป็นต้น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะแนะนำและส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากที่ดินดังกล่าว เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ ซึ่งจะลดภาวะการขาดทุนในระยะแรก ๆ ของปีการผลิตมะม่วงหิมพานต์ลงได้ หรือหมดไปในที่สุด

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ พบว่า ค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยวิทยาศาสตร์มีมูลค่ามากและเพิ่มขึ้นทุกปี เป็นเหตุให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นตาม แนวทางแก้ไขทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรแนะนำให้เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยเทศบาล ตลอดทั้งปุ๋ยพืชสด แทนซึ่งจะทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงได้

3. ปัญหาเกี่ยวกับราคาเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ค่าเกินไป ถึงแม้ว่าราคาที่เกษตรกรจำหน่ายในปัจจุบันจะเป็นราคาประกันขั้นต่ำทำให้เกษตรกรไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควร ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดจำหน่ายเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ให้กับบริษัทมาบุญครองมะม่วงหิมพานต์จำกัด หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรหามาตรการทำให้ราคามีมาตรฐานสูงขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้เกษตรกรได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น

4. ทางรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนแก่เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์เท่าที่ควร แนวทางแก้ไขเรื่องนี้ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือและประสานงานกันให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนแก่เกษตรกร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะม่วงหิมพานต์ให้ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2525. สถิติการเพาะปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นปีการเพาะปลูก 2525/26.
กรุงเทพมหานคร.

.....2527. สถิติการเพาะปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นปีการเพาะปลูก 2526/27.
กรุงเทพมหานคร.

.....2528. สถิติการเพาะปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นปีการเพาะปลูก 2527/28.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2529. โครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วง
หิมพานต์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์. กรุงเทพมหานคร.

..... 2530 ก. โครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตนิคมสร้าง
ตนเองห้วยหลวง อำเภอภูค้อ จังหวัดอุดรธานี. กรุงเทพมหานคร.

..... 2530 ข. โครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงหิมพานต์แทนมันสำปะหลัง
ในเขตปฏิรูปที่ดินป่าดงชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา (ระยะที่ 2). กรุงเทพมหานคร.

สง่า ปัญญาภรณ์. 2532 "มะม่วงหิมพานต์" พืชเศรษฐกิจ" ที่กำลังรองความช่วยเหลือจากทุก
ฝ่าย" อาชีพชาวเกษตร. (มกราคม 2532). ฉบับที่ 9 ปีที่ 3

สำนักงานเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2527. รายงานสัมมนาเรื่องมะม่วงหิมพานต์ สำหรับ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 6-8 กันยายน 2527. ขอนแก่น.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2531. รายงานประจำปี 2530. กรุงเทพมหานคร. ชวนพิมพ์.

..... 2526. สถิติการเกษตรของประเทศไทยปีเพาะปลูก 2525/26.
กรุงเทพมหานคร.

..... สถิติการเกษตรของประเทศไทยปีเพาะปลูก 2528/29. กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง

ศึกษาสภาพการผลิตมะม่วงหิมพานต์ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร หน่วยอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ปี 2529-2532

ชื่อ นามสกุล

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล

อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของลูกค้า ธกส.

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. ศาสนา

() พุทธ

() อิสลาม

() คริสต์

() อื่น ๆ ระบุ

4. สถานภาพการสมรส

() โสด

() แต่งงาน

() หย่าร้าง

() หม้าย

() แยกกันอยู่

5. ระดับการศึกษา

() ไม่ได้เรียนหนังสือ

() จบการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระบุ....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมดคน (รวมผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย)
7. จำนวนสมาชิกที่ช่วยงานด้านการเกษตร ... คน (รวมผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย)
8. ภูมิฐานะของลูกค้า
 ย้ายมาจากที่อื่น
 อยู่ในพื้นที่
9. อาชีพหลัก (หมายถึงอาชีพที่ใช้เวลาทำงานมากที่สุด)
 ทำการเกษตร ระบุ
- รับราชการ
- ค้าขาย
- รับจ้าง
- อื่น ๆ ระบุ
10. อาชีพรอง (หมายถึงอาชีพที่ใช้เวลาทำงานรองลงมาจากอาชีพหลัก)
 ทำการเกษตร ระบุ
- รับราชการ
- ค้าขาย
- รับจ้าง
- อื่น ๆ ระบุ
11. ขนาดการใช้และการถือครองที่ดิน

ขนาดการใช้และการถือครองที่ดิน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)
ที่ดินของตนเอง
เช่า
อื่น ๆ ระบุ
รวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. พื้นที่ที่ใช้ในการปลูกมะม่วงหิมพานต์ทั้งหมด ไร่
13. สาเหตุที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์
- () ราคาดี
 - () ปลูกและดูแลรักษาง่าย
 - () คนทุนการผลิตต่ำ
 - () มีตลาดรองรับ
 - () ได้รับการแนะนำและส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - () อื่น ๆ ระบุ
14. พันธุ์มะม่วงหิมพานต์ที่ท่านใช้ปลูกคือพันธุ์อะไร
- () พันธุ์ ศก. 5-1
 - () พันธุ์ ศก. 12-13
 - () พันธุ์ ศก. 19.5
 - () พันธุ์ศิริชัย 25
 - () อื่น ๆ ระบุ
15. สาเหตุที่เลือกปลูกพันธุ์ในข้อ 14 เพราะสาเหตุใด
- () ให้อผลผลิตเร็ว
 - () เป็นที่นิยมของผู้บริโภค
 - () ให้อผลผลิตมาก
 - () อื่น ๆ ระบุ
16. เงินทุนในการปลูกมะม่วงหิมพานต์ท่านได้จากแหล่งใด
- () เงินออมของตนเอง
 - () เงินกู้
 - () เงินออมและเงินกู้
17. ในกรณีของกรที่ใช้เงินกู้ท่านใช้เงินกู้จากแหล่งใด

แหล่งเงินทุน	จำนวนเงินกู้ (บาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ/ปี)
ธกส.
ธนาคารพาณิชย์
ญาติพี่น้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ต้นทุนในการผลิตมะม่วงหิมพานต์

ปัจจัยการผลิต	ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		ปีที่ 4		รวม		อายุการ การใช้งาน (ปี)
	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	มูลค่า	
1. ค่าแรงงาน											
1.1 แรงงานในการปลูก และดูแลรักษา											
-เตรียมดิน คน (เครื่องจักร) (สัตว์)
-เตรียมพันธุ์ปลูก คน
-ปลูก คน
-ใส่ปุ๋ย คน
-พ่นสารเคมี คน
-กำจัดวัชพืช คน
-ให้น้ำ คน
เครื่องจักร

2.1 ต้นทุนในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ (ต่อ)

ปัจจัยการผลิต	ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		ปีที่ 4		รวม		อายุการ การใช้งาน (ปี)
	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	มูลค่า	
1.2 แรงงานในการเก็บเกี่ยว											
-คัดแต่งกิ่ง	คน										
-เก็บเกี่ยว	คน										
-ขนย้าย	คน										
สัตว์											
เครื่องจักร											
-ตาก	คน										
-บรรจุ	คน										
-อื่น ๆ ระบุ											
2. วัสดุและอุปกรณ์											
-คานปุ๋ย, คอก	ก.ก.										
เคมี	ก.ก.										

2.1 ต้นทุนในการผลิตมะม่วงหาวพานต์ (ต่อ)

ปัจจัยการผลิต	ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		ปีที่ 4		รวม		อายุการใช้งาน (ปี)
	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	มูลค่า	
-ยาปราบศัตรูพืช											
ชนิดน้ำ											
ชนิดผง											
-เครื่องสูบน้ำ											
-มอเตอร์											
-เครื่องขัง											
-มีด											
-จอบ											
-เสียม											
-บุงกั											
-คราดเหล็ก											
-กรรไกรตัดแต่ง											
-กระบะ											
-บัวรดน้ำ											

2.1 ต้นทุนในการผลิตมะม่วงหิมพานต์ (ต่อ)

ปัจจัยการผลิต	ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		ปีที่ 4		รวม		อายุการ การใช้งาน (ปี)
	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	จำนวน	มูลค่า	
2. วัสดุและอุปกรณ์											
- สายบางฉีดยา	เมตร										
- น้ำมันเชื้อเพลิง	ลิตร										
- น้ำมันหล่อลื่น	ลิตร										
- กิ่งพันธุ์	ต้น										
- อื่น ๆ ระบุ											
3. ที่ดิน											
- ที่ดินตนเอง	ไร่										
- ที่ดินเช่า	ไร่										
4. อื่น ๆ ระบุ 1)											
2)											
3)											

22 ท่านมีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงหรือไม่

- () มี
 () ไม่มี เพราะ

() อื่น ๆ ระบุ

23 ท่านมีการตัดแต่งกิ่งมะม่วงหิมพานต์หรือไม่

- () มี
 () ไม่มี เพราะ

() อื่น ๆ ระบุ

24 ในกรณีที่มีการตัดแต่งกิ่งท่านทำกี่ครั้งต่อปี

- () 1 ครั้ง () 2 ครั้ง
 () 3 ครั้ง () มากกว่า 3 ครั้ง

ตอนที่ 2 ต้นทุนและรายได้ในการผลิตมะม่วงหิมพานต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งเงินทุน	จำนวนเงินทุน (บาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ/ปี)
เพื่อนบ้าน
พ่อค้าคนกลาง
สหกรณ์การเกษตร
อื่น ๆ ระบุ
รวม

18 ลักษณะการใช้เครื่องมือเตรียมดินเพาะปลูก

() ใช้จอบ

() ใช้รถแทรกเตอร์

() ใช้จอบและรถแทรกเตอร์

() อื่น ๆ ระบุ

19. ท่านมีการใช้ปุ๋ยในแปลงปลูกหรือไม่

() มี

() ไม่มี เพราะ

() อื่น ๆ ระบุ

20 ในกรณีที่มีการใส่ปุ๋ยท่านใส่ปุ๋ยอะไร

() ปุ๋ยคอก

() ปุ๋ยหมัก

() ปุ๋ยวิทยาศาสตร์

() ปุ๋ยคอกและปุ๋ยวิทยาศาสตร์

21 ท่านใส่ปุ๋ยบำรุงมะม่วงหิมพานต์กี่ครั้งต่อปี

() 1 ครั้ง

() 2 ครั้ง

() 3 ครั้ง

() มากกว่า 3 ครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 รายได้จากการผลิตมะม่วงหิมพานต์

ปีการผลิตที่	จำนวน (ก.ก./ไร่)	ราคา (บาท/ก.ก.)
2
3
4
5
รวม

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตมะม่วงหิมพานต์

3.1 ปัญหาในการประกอบอาชีพ

- () ที่ดินทำกินมีน้อยเกินไป
 () ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
 () โรคและแมลงรบกวน
 () อัตราดอกเบี้ยสูงเกินไป
 () ขาดการช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 () อื่น ๆ ระบุ

3.2 ปัญหาในการขายผลผลิต

- () ราคาผลผลิตตกต่ำ () ถูกกดราคา
 () ถูกโกงตาชั่ง () การขนส่งไม่สะดวก
 () อื่น ๆ ระบุ

- 3.3 ปัญหาอื่น ๆ ระบุ 1)
 2)
 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการ..... นั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแบบ..... อิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

